

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
"VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. SARAJEVO
PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE, ODVOĐENJE I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
PDV-IB: 200151950004, ID: 4200151950004
Por. br.: 01841358, Mat. br.: 20187646, Kantonalni sud Sarajevo, broj rješenja: UF/I-2574/05
Sjedište: ul. Jaroslava Černija br. 8, tel: 237-655, 447-741; fax: 440-658, www.viksa.ba

OBAVIJEŠTENJE ZA GRAĐANE KANTONA SARAJEVO

VODA ZA PIĆE ISPRAVNA – KONTROLISANA PO SVJETSKIM STANDARDIMA

Poštovani građani,

I sami ste svjedoci da smo u posljednje vrijeme izloženi nezapamćenom medijskom pritisku vezano za ozvaničene rezultate mikrobiološke kontrole kvaliteta vode sa samog Vrela rijeke Bosne. Želimo Vas detaljno upoznati sa stvarnim stanjem uz stručnu elaboraciju, a sa ciljem da se ove besmislene i stručno ne podkrepjene novinarske analize konačno prekinu. Kao stručnjaci koji se preko sto godina bavimo problematikom vodosnabdjevanja grada Sarajeva/KS kroz različite multidisciplinarnе pristupe, smatramo da smo jedan od najkompetetnijih sagovornika kada su u pitanju svi raspoloživi resursi koji učestvuju u kompletnom bilansu voda koji osiguravaju kontinuirano vodosnabdjevanje.

Sistem vodosnabdjevanja je, zbog konfiguracije terena Kantona, izuzetno složen u komparaciji sa mnogim evropskim gradovima kao i gradovima u neposrednom okruženju. Grad Sarajevo je jedan od rijetkih gradova koji ima na česnama vodu izuzetnog i prirodno nenarušenog kvaliteta i toga moramo biti svjesni. Ova "halabuka" oko mikrobiološkog opterećenja vode sa samog Vrela rijeke Bosne je izazvala paniku i nesigurnost kod korisnika naših usluga. Vjerovatno nesigurnost je izazvana i od samih novinara koji su u pojedinim časopisima, dali sebi za pravo da prave komentare na izjave stručnjaka koje su zasnovane isključivo na bazi relevantnih činjenica do kojih se došlo kroz analizu 8000 bakterioloških analiza, koliko za godinu dana uradi naš laboratorij. Radi se o izuzetno bogatoj bazi podataka koja jedina može dati najpribližnji odgovor kada je ovaj konkretan problem u pitanju. Svjesni smo naše odgovornosti kada su u pitanju kontrola i garancija kvaliteta vode za piće, a isto tako svih mogućih posljedica kada bi se uposlenici naše firme ponašali neodgovorno i nesavjesno.

Realizacijom izuzetno složenih i odgovornih poslova u izuzetno otežanim uslovima, radnici vodovoda se svakodnevno bore da očuvaju kontinuitet vodosnabdjevanja posebno u danima obilnih kiša kada se sva kraška vrela, zbog visokih mutnoća, stavljaju van funkcije i kada automatski ostajemo sa cca 10% manje vode od ukupnih raspoloživih količina.

Rezultati mikrobioloških analiza vode uzorkovane na vodnom objektu Vrela Bosne na tački prije sistema dezinfekcije, ukazuju da je voda u periodu od 1998.-2010. sa Vrela Bosne bakteriološki opterećena. Ovaj nivo zagađenja koji se pamti i iz predratnog perioda ukazuje na postojanje kontinuiranog uticaja iz same prirode kao posljedica spiranja kontaminiranih šumskih površina izmetom životinja, ptica i mogućim uticajima ljudskih aktivnosti na širem aeracionom području. Kod elaboracije, ne smije se zanemariti činjenica da je Vrelo Bosne po svojim hidrogeološkim karakteristikama, kraško vrelo koje zbog formirane mreže kanala u podzemlju u direktnom kontaktu sa površinom tla, a za ove tvrdnje je pojava velikih mutnoća u periodu obilnih padavina. Kada su jake kiše i nagla topljenja snijega voda kao najveći transferski elemenat u prirodi i kao univerzalni prirodni rastvarač zahvaljujući njenoj bipolarnoj molekuli na svom putu preko površine tla i svojom infiltracijom u podzemlje u sebi nosi sve suspendovane i dispergovane materije koje nastaju erozijom tla i raspadanjem organskog materijala noseći ih u vodonosne slojeve koji se u obliku 3 vrela javljaju na površini, u podnožju planine Igman, stvarajući rijeku Bosnu. Pošto je ovo izvorište vrlo atraktivno,

posebno u dane ljetnih vrućina, mnogi posjetioci ovog prostora “zagrabe” hladnu vodu iz korita kako bi se okrijepili i rashladili. Znajući za ovu pojavu, Zavod je u okviru svoje nadležnosti objavio rezultate analiza kako bi upoznali stanovnike Sarajeva da voda iz rijeke Bosne na mjestu njenog izvora nije za piće i da je po vrsti bakterija sa epidemiološkog aspekta rizična. Kao slijed zakonom obavezujućih pristupa, naloženo je KJU “Za očuvanje prirodnih vrijednosti” da postavi table sa upozorenjem da voda sa izvorišta nije za piće.

Ova informacija nije povezana sa kvalitetom vode iz centralnog vodovodnog sistema i zbog toga se obraćamo građanima. Ove analize koje su rađene nisu u vezi sa analizama koje se provode svakodnevno na centralnom sistemu tj. sistemu za vodosnabdjevanje građana a kojeg čine cjevovodi pod pritiskom i prateći vodovodni objekti (rezervoari i pumpne stanice).

Analize vode za piće koja se distribuira građanima su u skladu sa Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće i apsolutno nema nikakvih registrovanih odstupanja od propisanih normi. U skladu sa Zakonskom regulativom sva izvorišta vode za piće podliježu kontinuiranom procesu dezinfekcije, a njihovo doziranje vrši se pod stručnim nadzorom.

Ove diskusije su svakako pobudile javnu raspravu o mnogim aktuelnim pitanjima koji su sa aspekta sprječavanja dalje degradacije postojećih resursa vode vrlo interesantni. Njihovo rješavanje, kroz savremen pristup, treba biti jedan od prioritarnih programa razvoja u funkciji održivog razvoja i očuvanja okoliša.

Građani Sarajeva snabdjevaju se vodom za piće 90% podzemnom vodom iz Sarajevskog polja- 2500 l/s i 10% putem kraških vrela – 250 l/s.

Sa Vrela Bosne, zahvata se maksimalno 20 l/s vode koje su predhodno prošle kroz postupak dezinfekcije. Naša stručna ekipa vrši svakodnevnu provjeru koncentracije rezidualnog hlora koja mora biti u zakonskim okvirima. U periodu nestabilnih metereoloških uslova kada dolazi do zamućenja kraških vrela ista se isključuju iz sistema vodosnabdjevanja sve dok laboratorija ne potvrdi kvalitet sirove vode.

Naša Služba za sanitarni nadzor i kontrolu voda je u okviru svoje djelatnosti koja je u funkciji preventivne zaštite kompletnog sistema vodosnabdjevanja, obilaskom zona sanitarne zaštite i uticajnih aeracionih površina (po hidrogeološkim kartama koje su sačinjene nakon provedenih istražnih radnji) registrovala pojave koje su sa aspekta mogućih negativnih uticaja potencijalna opasnost po glavno izvorište Bačevo i vode Vrela Bosne. O ovim pojavama redovno izvještavamo relevantne institucije insistirajući da se aktiviraju pravni mehanizmi za sprječavanje pojava koje su direktna opasnost po stabilnost vodovodnog sistema.

Kada je riječ o aeracionoj zoni Igman-Bjelašnica, koja je od posebnog interesa za razvoj Kantona Sarajevo, jer je taj prostor u funkciji jedne od najprofitabilnijih privrednih grana, turizma, tražimo da se u interesu sprječavanja degradacije voda glavnog izvorišta, **pod hitno pokrene izrada Strateške procjene uticaja na okoliš**, koja bi u okviru projektnog zadatka trebala obuhvatiti studiju osjetljivosti (propusnosti) prostora, izvršiti nova hidrogeološka istraživanja (metoda bojenja) utvrditi uticaje na podzemne vode izvorišta Bačevo i Vrela Bosne, utvrditi smjer kretanja podzemnih voda, tačne protoke pa na bazi tih rezultata provjeriti dali su postojeće granice zaštitnih zona dobre ili ih treba pomjerati. Kada se takav nivo istraživanja uradi, donijeti podzakonske akte za obavezujuće norme ponašanja i primjenu kaznene politike koja se svugdje u svijetu primjenjuje i koja je nažalost jedina garancija poštivanja propisanih akata. U okviru Strateške procjene uticaja na okoliš, neophodno je uraditi katastar zagađivača i prema nivou rizika propisati mjere zaštite primjenom savremenih tehnologija. Zakonska regulativa jasno definiše nivo i vrstu opterećenja otpadnih voda koje se ispuštaju u kanalizacioni sistem i na bazi tih podataka propisuju se obavezne mjere predtretmana i separacije ulja. Obavezno Strateškom procjenom uticaja na okoliš, predvidjeti uvođenje kontinuiranog monitoringa koji bi u okviru zakonskih normi bio pod nadzorom inspekcijских organa. Ovo bi se svakako odnosilo i na zakonsko upravljanje otpadom.

Činjenica je da na području Igmana-Bjelašnice postoje registrovani javni subjekti koji nisu priključeni na postojeći kanalizacioni sistem već koriste svoje septičke jame. Da li postoje direktni uticaji od ovih objekata trebaju dati odgovor adekvatna stručna istraživanja.

Sva ova saznanja o mogućnostima težeg narušavanja kvaliteta vode ili nastavljanja dalje postepene degradacije, treba uzeti u obzir izradom adekvatnih ekoloških projekata po ugledu na druge razvijene zemlje koje to već provode i imaju bogato iskustvo. Treba nam biti jasno da je danas svaki problem rješiv ako postoji želja i da se svaki rizik uz savremenu tehnologiju i iskren pristup može riješiti i staviti u funkciju održivog razvoja.

Nadležne institucije Federacije i Kantona kroz sprovedbu usvojene legislative koja je prilagođena zahtjevima EU obezbjedile su mogućnost sprovođenja svih raspoloživih mjera zaštite.

Dosadašnjim pristupom bez promjene ekološke svijesti svih građana nepovratno se gube izuzetno značajni hidro potencijali koji predstavljaju garanciju ugodnog življenja i ekonomskog i privrednog razvoja Kantona.

Direktor

Pilavdžić Fahrudin, dipl.ing.maš.